

ISH OLINISH TASHKILOTIDA ISHNI HIMOYA QILISHNING TUZILISHNING XUSUSIYATLARI

Xalmatov Musliddin Muxammadovich

Andijon Mashinasozlik Instituti

“Transport va logistika” fakulteti

“Mehnat muhofazasi” kafedrasida dotsent v.b.f.d (PhD)

E-mail: mr.kholmatov1986@mail.ru

Tel: +99890-384-80-20

Tojiddinov Abduxalim Murodjon O'g'li

Andijon Mashinasozlik Instituti

“IB va KT” fakulteti

“Mexatronika va robototexnika” yo'nalishi talaba

E-mail: abduxalimtojiddinov12gmail.com

Tel: +99893-449-12-07

Kirish: Bu maqola ish olinishni tashkilotlashda zarur elementlarni o'rganadi. Bu laboratoriya faoliyati ichida xavfni baholash, ishlab chiqarish laboratoriyasida xavfsizlik vositalari, hodimlar tayyorlash, ekstremniyadagi javobgarlik rejalarini, kimyo nazorati, qurilma tashkil etish, ventilatsiya, hujjatlar va xavfsizlik madaniyatini oshirishning ahamiyatini baholaydi. Ishlab chiqarish laboratoriyalari ilmiy innovatsiyalar va tadqiqot markazlari, ammo ularga xos xavfsizlik muammolarini ham olib keladi. Laboratoriya hodimlarini yaxshi hisobga olish juda muhimdir. Bu maqola ishlab chiqarish laboratoriyalarda ishni samarali tashkil etishning asosiy xususiyatlarini o'rganadi.

Usullar. Samarali ish olinish dasturi to'liq xavflarni baholash bilan boshlanadi. Bu laboratoriya faoliyatlariga, kimyoviy moddalarga, jihozlarga va jarayonlarga oid mumkin bo'lgan xavflarni aniqlash, baholash va tashkil etishni o'z ichiga oladi. Xavf baholash, xavfsizlik chora-tadbirlarini amalga oshirish va protokollarni tashkil etishning asosini tashkil etadi.

Xavfsizlik jihozlari va shaxsiy himoya vositalari:

Laboratoriya hodimlari laboratoriya faoliyatlarida lab-kamalar, qo'lqoplar, xavfsizlik ko'zoynaklari, chehra qopqonlari va nafas olish vositalariga erishishi kerak. Shaxsiy himoya vositalarini to'g'ri qo'llash xavfsiz moddalarga bo'lgan ta'sirdan kamroq saqlashda juda muhimdir.

Xavfsizlik yaxshi o'qish bilan boshlanadi. Laboratoriya hodimlari kimyo moddallarni qanday qo'llab-quvvatlash, jihozlarni qanday ishlatish va ekstremniyadagi holatlarda qanday harakat qilishlarini tushuntiruvchi umumiy

ta'lim olishi kerak. O'qish va xavfsizlik mashg'ulotlarini doimiy ta'lim va tayyorlash bilan saqlash muhimdir.

Ishlab chiqarish laboratoriyalarining ekstrenniyadagi javobgarlikni tashkil etish uchun to'liq ekstrenniyadagi javob rejalariga ega bo'lishi zarur. Bu rejalar kimyo spilsolarini tozalash, yong'inlar, yong'inlar, yaralanmalar va boshqa kutilmagan ekstrenniyadagi holatlarni boshqarish uchun jarayonlarni o'z ichiga oladi. Doimiy mashg'ulotlar, zarur bo'lganda tezkor va samarali javob berish uchun kutiladi. Ketmon nazorati aniq zarur. Bu kimyo moddalarini to'liq yoritish, saqlash va qo'llashni o'z ichiga oladi. Xavfsizlikni ta'minlovchi moddalar farq qilmasligi uchun mo'ljallangan joylarda saqlanishi kerak va mos ravishda shamollash va saqlash tadbirlariga ega bo'lishi kerak. Jihozlar saqlash: Laboratoriya jihozlari tezkor yozilganlikka yuz tutadi, shuning uchun jihozlar doimiy ta'minlash va tekshirish zarur. Jihozlar bozorga kelsa hodimlarga va tadqiqot natijalariga katta xavf tug'dirishi mumkin. Tezkor ta'minlash va tekshirish muhimdir. Kimyoviy moddalar bilan ishlash laboratoriyalarda muntazam ventilatsiya tizimlari va muhitni boshqarish zarurdir. To'g'ri ventilatsiya kimyoviy buxrotlar, gazlar va havoda tashqariga chiqqan qattiqliklarni buzadi, laboratoriya hodimlarining sog'ligini ta'minlash uchun. Hujjatlarni tarkibiy saqlash va hujjatlarni yozishning aniq tizimi faqatda normativ talablar emas, balki takomillashtirish vositalari hisoblanadi. Bu hujjatlarni xavfsizlik protokollarini, voqealarni va ta'lim tarixini ko'rsatadi, shuningdek laboratoriyalar o'zgarishlarni aniqlash va xavfsizlik chora-tadbirlarini yangilash imkonini beradi. Ish olinishning eng muhim jihati, shuningdek laboratoriya hodimlari barchasi, tadqiqotchilardan boshlab, har bir hodim faoliyatlarida xavfsizlikni ustuvor qilib olishi zarur. Xavfsizlik muammolar haqida ochiq muloqot qilish, xavfsizlik chora-tadbirlarini aniqlash va har kuni xavfsizlik tekshiruvlari o'tkazish xavfsizlik madaniyatini rivojlantirishga yordam beradi.

Xulosa Ish olinish tashkilotini ish olish laboratoriyasida tashkil etishning ko'plab tomonlari mutaxassislik, malakalar va xavfsizlikka urg'ulash talab qiladi. Rishtonlar baholash, ta'lim va jihozlarni ta'minlash, xavfsizlik madaniyatini oshirish bilan ishni samarali tashkil etish talab qiladi, laboratoriyalar hodimlarining ishni ishonch bilan va xavfsizlikni ta'minlaydigan joyda ishlashlariga imkon beradi. Bu hodimlar davlat xavfiyatini saqlaydi va ilmiy tadqiqot va innovatsiyani hurmat qiladi. Xavfsizlik tanlash masala emas, bu laboratoriya faoliyati barcha jarayonlarida mohiyatini ta'minlaydi. Xavfsizlikni ta'minlash laboratoriya ishlarining har bir jarayonida borish kerak bo'lgan hamda buning natijasida ishlashlar uchun eng muhim resurslarini - tadqiqotchilar - himoya qilish imkonini beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Халматов, М. М., Хожиматов, А., Хусанов, Д., & Исабоев, Т. (2017). ВЛИЯНИЕ ДЕРЕВЯННЫХ НАСАЖДЕНИЙ НА СОСТАВ И ЧИСТОТЫ ВОЗДУХА. In *Научно-практические пути повышения экологической устойчивости и социально-экономическое обеспечение сельскохозяйственного производства* (pp. 113-115).
2. Muhammato'vich, H. M., & Muxtorjonc, X. (2022). ELIMINATION OF POLLUTIONS IN THE ATMOSPHERIC AIR'RGANISH. *American Journal of Interdisciplinary Research and Development*, 6, 43-47.
3. Халматов, М. М., Исмаилходжаев, Б. Ш., Кабулова, Н. Ж., & Хусанов, Д. Д. (2021). ГЕОФИЗИЧЕСКОЕ МОДЕЛИРОВАНИЕ РАСПРЕДЕЛЕНИЯ АТМОСФЕРНЫХ ЗАГРЯЗНИТЕЛЕЙ В АНДИЖАНЕ НА ОСНОВЕ УРАВНЕНИЙ АЭРОДИНАМИКИ. *Universum: химия и биология*, (6-1 (84)), 30-34.
4. Halmatov, M. M., Ismayilkhodjaev, B. S., & Khamrakulov, A. G. (2019). GEOPHYSICAL MODELING OF THE DISTRIBUTION OF POLLUTANTS IN THE ATMOSPHERE OF ANDIJAN BASED ON THE AERODYNAMIC EQUATION. *Scientific Bulletin of Namangan State University*, 1(9), 70-77.
5. Халматов, М., Хожиматов, А., Хамракулов, А. Г., & Хусанов, Д. Д. (2018). РОЛЬ ЗЕЛЁНЫХ НАСАЖДЕНИЙ В УЛУЧШЕНИИ МИКРОКЛИМАТА АТМОСФЕРНОЙ СРЕДЫ. *Наука и мир*, 2(12), 20-23.
6. Халматов, М. М., Хожиматов, А., Содиков, К., & Солижонов, С. Э. (2017). ВЛИЯНИЕ АТМОСФЕРНОЙ ПОГОДЫ НА МИКРОКЛИМАТ ДЕРЕВЯННЫХ НАСАЖДЕНИЙ. In *Научно-практические пути повышения экологической устойчивости и социально-экономическое обеспечение сельскохозяйственного производства* (pp. 110-112).
7. Khalmatov, M., Khozhimatov, A., Khamrakulov, A. G., & Khusanov, D. D. (2013). THE ROLE OF GREEN SPACES IN IMPROVING THE MICROCLIMATE OF THE ATMOSPHERIC ENVIRONMENT. *SCIENCE AND WORLD*, 23